ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА ЛКСМБ І ПРАФКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 2 (489) | Субота, 16 студзеня 1982 года | Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень | Цана 2 кап.

УКАЗ ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА САВЕТА БССР

Аб узнагароджанні Беларускага дзяржаўнага ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга універсітэта імя У. І. Леніна Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета Беларускай ССР

За поспехі ў падрыхтоўцы высокакваліфікаваных спецыялістаў і вялікі ўклад у развіццё навукі і культуры ўзнагародзіць Беларускі дзяржаўны ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга універсітэт імя У. І. Леніна Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета Беларускай ССР.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР І. ПАЛЯКОЎ.

Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Л. ЧАГІНА.

13 студзеня 1982 года. г. Мінск.

КАЛЕКТЫВУ БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА УНІВЕРСІТЭТА імя У. І. ЛЕНІНА

Дарагія таварышы!

Калектыў Гомельскага дзяржаўнага універсітэта горача і сардэчна віншуе вучоных, выкладчыкаў, аспірантаў, студэнтаў, усіх супрацоўнікаў Беларускага дзяржаўнага ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга універсітэта імя У. І. Леніна са знамянальным юбілеем — 60-годдзем з дня заснавання.

Ваш універсітэт з'яўляецца флагманам вышэйшай школы нашай рэспублікі, адным з буйнейшых навуковых цэнтраў краіны. Ён адыграў значную ролю ў стварэнні і развіцці Акадэміі навук БССР, Дзяржаўнай бібліятэкі імя У. І. Леніна, шэрагу навукова-даследчых устаноў. Цяпер ён штогод выпускае каля трох тысяч фізікаў, матэматыкаў, хімікаў, біёлагаў, географаў, гісторыкаў, філосафаў, юрыстаў, філолагаў і журналістаў. Усяго за гады свайго існавання універсітэтам падрыхтавана каля 60 тысяч высокакваліфікаваных спецыялістаў для розных галін народнай гаспадаркі. Многія былыя выпускнікі універсітэта — гэта выдатныя партыйныя, савецкія і дзяржаўныя дзеячы, пісьменнікі, педагогі, вядомыя вучоныя, якія складаюць гонар айчыннай і сусветнай навукі.

Вы можаце ганарыцца сваімі навукова-педагагічнымі кадрамі. Сярод іх 44 акадэмікі і члены-карэспандэнты Акадэміі навук БССР, звыш ста прафесараў і дактараў навук, каля 800 дацэнтаў і кандыдатаў навук. Яны перадаюць свае веды амаль 18 тысячам студэнтаў і 1100 аспірантам і спаборнікам, у тым ліку больш 800 прадстаўнікам з 64 краін Еўропы, Азіі, Афрыкі і Лацінскай Амерыкі.

Пры Вашым універсітэце плённа працуюць НДІ прыкладных фізічных праблем імя А. Н. Сеўчанкі, НДІ фізіка-хімічных праблем і Інстытут павышэння кваліфікацыі, дзе штогод праходзяць перападрыхтоўку каля 400 выкладчыкаў грамадскіх навук вышэйшых навучальных устаноў краіны.

З выпадку знамянальнай даты шчыра жадаем Вам і надалей заставацца на перадавых рубяжах айчыннай навукі, уносіць дастойны ўклад у справу камуністычнага будаўніцтва ў нашай краіне.

Рэктар Гомельскага дзяржуніверсітэта акадэмік АН БССР Б. В. БОКУЦЬ
Сакратар парткома М. І. СТАРАВОЙТАЎ
Старшыня мясцкома **М. Н. МУРАШКА**
Сакратар камітэта ЛКСМБ С. В. АЎСЕЕНКА
Старшыня прафкома Н. І. КОЛТЫШАВА

Дзённік сесіі

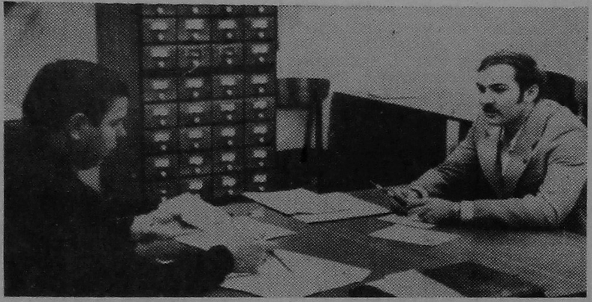

ЧАРГОВАЕ ВЫПРАБАВАННЕ— НА «ВЫДАТНА»!

Ва універсітэце ідзе зімовая экзаменацыйная сесія. Для каго — яна першая ў студэнцкім жыцці, для іншых — ужо знаёмае выпрабаванне. У нас, студэнтаў групы Г-41 гісторыка- філалагічнага факультэта, гэта ўжо сёмая па ліку сесія. Толькі выдатныя і добрыя адзнакі атрымлівалі нашы рабяты ў час экзаменаў, у папярэднія гады не было ў нас і запазычанасцей. Таму не выпадкова наша група лічыцца адной з лепшых на факультэце і ва універсітэце.

Не здаем мы сваіх высокіх пазіцый і ў бягучую сесію. 11-га студзеня на першым экзамене па педагогіцы, як заўсёды, наперадзе былі тыя, хто сістэматычна рыхтаваўся да практычных і семінарных заняткаў, актыўна ўдзельнічаў у грамадскай рабоце: Валянціна Дзергачова, Валерый Галко, Леанід Цвыраў і іншыя, веды якіх былі ацэнены вышэйшым балам.

Глыбокім і змястоўным быў адказ на экзамене Валерыя Галко (на здымку). Ён усебакова раскрыў змест прамовы У. І. Леніна на III з'ездзе камсамола і яе метадалагічнае значэнне для выхавання падрастаючага пакалення. Святлана Румянцава на канкрэтным матэрыяле паказала асаблівасці правядзення тэматычных і аглядных палітінфармацый у школе, а таксама методыку арганізацыі праверкі і ацэнкі ведаў вучняў.

Немалаважнае значэнне ў паспяховай здачы экзамена па педагогіцы мелі практычныя заняткі, на якіх студэнты праяўлялі высокую пазнавальную актыўнасць. Асабліва вялікая роля калёквіумаў, якія праводзіліся па асноўных раздзелах педагогікі.

Напярэдадні экзамена была праведзена кансультацыя, на якой студэнты разам з кандыдатам педагагічных навук, дацэнтам Ф. У. Кадолам абмеркавалі пытанні, якія выклікалі пры падрыхтоўцы да экзамена найбольшыя цяжкасці.

Усё гэта і забяспечыла поспех у здачы першага ў гэту сесію экзамена. Хочацца пажадаць усім студэнтам універсітэта паспяхова вытрымаць выпрабаванні на веды, традыцыйнага студэнцкага «Ні пуху, ні пер'я!»

Рыгор СТРЫЖАК, староста групы Г-41 гісторыка-філалагічнага факультэта.

Фота У. Чысціка.

Роздум пасля экзамена

«ВЕДЫ»... У СМЕЦЦІ

Тое, што ва універсітэце паўнаўладнай гаспадыняй стала «яе вялікасць» экзаменацыйная сесія», бачна адразу. Цяжка знайсці свабоднае месца ў чытальнай зале, раніцай у калідорах карпусоў, каля дзвярэй аўдыторый, дзе выкладчыкі прымаюць экзамены,— гаманлівыя натоўпы студэнтаў з падручнікамі, канспектамі ў руках. Заўважаеш напружанне і хваляванне на тварах экзаменуемых, якое спадае толькі тады, калі апошні студэнт пакідае аўдыторыю з заліковай кніжкай, ў якой ацэнены яго веды па прадмету.

Здадзен экзамен, і зноў усталёўваецца цішыня да наступнага выпрабавання. Але якую непрывабную карціну даводзіцца назіраць каля тых аўдыторый, дзе праходзілі экзамены, і ў калідорах: на сталах, на падлозе валяюцца вырваныя з канспектаў і нават падручнікаў лісты з формуламі, цытатамі, паперкі ад цукерак. ...І тут жа «часовыя» веды студэнтаў — так званыя шпаргалкі.

Не будзем катэгарычнымі: не кожны, канешне, студэнт здае экзамен такім вось чынам — з дапамогай шпаргалак. Зразумела, што ідуць на гэта тыя «гора-студэнты», якім ужо не пад сілу з-за шматлікіх пропускаў заняткаў за два-тры дні да пачатку экзамена засвоіць значны аб'ём вучэбнага матэрыялу. Яны без сораму змогуць вырваць і старонкі з падручніка. Дзейнічаюць яны па прынцыпу: «Мэта апраўдвае сродкі».

Так і атрымліваецца, што непрыемна праходзіць пасля чарговага экзамена па калідорах універсітэта, як гэта было, напрыклад, у панядзелак, 11-га студзеня на другім паверсе вучэбнага корпуса № 1. Прыбіральшчыцы работы тут хапіла, каб вымесці так званыя «веды» студэнтаў. Трэба быць больш прынцыповымі і патрабавальнымі да экзаменуемых выкладчыкам. І тады веды будуць заставацца у памяці студэнтаў, а не ў... смецці.

Т. ДУБЯК.

КАФЕДРЫ ЭКАНОМІКІ ПРАЦЫ—10 ГАДОЎ

Дзесяць гадоў таму назад на эканамічным факультэце была створана першая спецыяльная кафедра — эканомікі працы. Першапачаткова на ёй працавалі ўсе выкладчыкі факультэта. Кафедра забяспечвала вучэбны працэс больш чым па 20 дысцыплінах і курсах, большасць з якіх з'яўляліся прафілюючымі.

У канцы 1973 года з кафедры эканомікі працы выдзелілася кафедра галіновых эканомік. Цяпер жа на факультэце функцыяніруе пяць кафедр. На кожнай з іх ёсць супрацоўнікі, якія пачыналі сваю выкладчыцкую дзейнасць на нашай кафедры.

Штогод кафедра эканомікі працы дабіваецца добрых вынікаў. У гэтым вялікая заслуга яе загадчыка прафесара У. Д. Арэшчанкі. Ён умела падбірае і выхоўвае кадры, дамагаецца няўхільнага ўдасканальвання іх работы. На кафедры выраслі і паспяхова абаранілі кандыдацкія дысертацыі А. У. Жук, А. І. Максімовіч, Л. С. Лазучэнкава, Г. К. Балтрушэвіч, В. А. Трухаў і інш.

Разнастайныя навуковыя інтарэсы супрацоўнікаў кафедры забяспечваюць комплексныя даследаванні пытанняў арганізацыі працы на прадпрыемствах рэгіёна. Да навукова-даследчай работы актыўна прыцягваюцца студэнты. Усе выконваемыя на кафедры дыпломныя работы ўтрымліваюць элементы навуковых даследаванняў, што сведчыць аб высокім узроўні падрыхтоўкі маладых спецыялістаў, іх арыентацыі на вырашэнне праблемных пытанняў практыкі прамысловых прадпрыемстваў. Студэнты - дыпломнікі В. Дзервянкова, І. Касенка, С. Анцічэнка распрацавалі праекты арганізацыі комплексных форм працы для брыгад І. Дзідкоўскага, Н. Радвілса і Н. Назаранкі з Гомельскага завода пускавых рухавікоў, выступіўшых з ініцыятывай аб датэрміновым укараненні на вытворчасці брыгаднага падраду. Гэтым самым быў забяспечаны рост прадукцыйнасці працы на 18—30 працэнтаў.

За дзесяць гадоў эканамічны эфект ад навуковых рэкамендацый кафедры на прадпрыемствах Гомельшчыны перавысіў мільён рублёў. Яе супрацоўнікі актыўна ўдзельнічаюць у прапагандзе эканамічных ведаў на прамысловых прадпрыемствах вобласці. Да свайго юбілею супрацоўнікі кафедры прачыталі звыш 900 лекцый, 174 разы выступалі на навукова-практычных канферэнцыях рознага рангу, апублікавалі 194 навуковыя працы, у тым ліку дапаможнік па эканоміцы працы з грыфам Мінвуза СССР.

Калектыў кафедры эканомікі працы малады і плённа працуе над павышэннем сваёй кваліфікацыі, лектарскага і педагагічнага майстэрства.

Пажадаем жа супрацоўнікам кафедры далейшага росту навукова-педагагічнага патэнцыялу, новых поспехаў ва ўсіх справах.

А. НЯВЕРАЎ, намеснік дэкана эканамічнага факультэта.

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі універсітэта, дэканат эканамічнага факультэта, кафедра эканомікі працы горача віншуюць асістэнта гэтай кафедры ТРУХАВА Валерыя Анатольевіча з зацвярджэннем яго ВАКам у вучонай ступені кандыдата эканамічных навук.

НА САВЕЦЕ УНІВЕРСІТЭТА

Першае ў новым, 1982 годзе пасяджэнне Савета універсітэта было прыемным для загадчыка кафедры педагогікі і псіхалогіі члена-карэспандэнта Акадэміі педагагічных навук СССР І. Ф. Харламава і, загадчыка кафедры заалогіі і дарвінізму прафесара Б. П. Савіцкага. Іван Фёдаравіч рэкамендаваны кандыдатам на выбранне акадэмікам АПН СССР, а Барыс Парфёнавіч — на выбранне членам-карэспандэнтам Акадэміі медыцынскіх навук СССР.

Выбраны на вакантныя і перавыбраны на займаемыя пасады прафесарска-выкладчыцкі састаў ГДУ.

Заслухана паведамленне начальніка аддзела кадраў П. А. Савінскага аб выніках размеркавання маладых спецыялістаў у 1981 годзе. Ён таксама гаварыў аб задачах калектыву універсітэта ў святле інструкцыйнага пісьма Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі СССР «Аб кантролі за арганізацыяй размеркавання маладых спецыялістаў».

На Савеце універсітэта абмеркавана таксама інструкцыйнае пісьмо Мінвуза СССР ад 26 кастрычніка 1981 года «Аб кантролі вучэбнай работы і ацэнцы ведаў студэнтаў на экзаменах».

НА НОВЫЯ РУБЯЖЫ

Да вынікаў сацыялістычнага спаборніцтва за 1981 год

Рашэнні XXVI з'езда КПСС аказалі вялікае мабілізуючае ўздзеянне на ўвесь калектыў нашага універсітэта. Арганізацыйная і палітычная работа парткома, партыйных арганізацый факультэтаў і падраздзяленняў ГДУ, дзейнасць рэктарата, прафсаюзных арганізацый па разгортванню сацыялістычнага спаборніцтва з'явіліся важнай умовай пасляховага выканання планавых заданняў і сацыялістычных абавязацельстваў, прынятых на першы год адзінаццатай пяцігодкі.

У 1981 годзе важнае значэнне надавалася пытанню падрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі навукова-педагагічных кадраў. Былі абаронены адна доктарская і 10 кандыдацкіх дысертацый. Кандыдацкія дысертацыі абаранілі У. Р. Ермакоў, А. Н. Скіба, В. Л. Мяржа (матэматычны факультэт), А. І. Канашэвіч (кафедра палітэканоміі), В. П. Горленка (кафедра педагогікі і псіхалогіі) і інш.

73 чалавекі прайшлі стажыроўку і перападрыхтоўку ў інстытутах і на факультэтах павышэння кваліфікацыі.

У мінулым годзе ва універсітэце выконвалася 87 тэм (47 дзяржбюджэтных і 40 гаспдагаворных), у тым ліку 52 — па важнейшай тэматыцы. Агульны аб'ём навукова-даследчых работ склаў 1938,96 тысячы рублёў. У прамысловасць укаранёна 28 работ пры плане 13. Эканамічны эфект ад укаранення навуковых распрацовак у вытворчасць склаў 2897,5 тысячы рублёў. Па каардынацыйных планах (праграмах) Мінвуза СССР і Мінвуза БССР выконвалася 10 тэм, у тым ліку адна з іх — па міжвузаўскай мэтавай навукова-тэхнічнай праграме. Працягвалася ўмацаванне сувязей з вытворчасцю. Па дагаворах аб супрацоўніцтве і ў рамках вучэбна-навукова-вытворчых аб'яднанняў выканана 16 работ.

Вынікі даследаванняў апублікаваны ў шэрагу манаграфій і вучэбных дапаможнікаў, аўтарамі якіх з'яўляюцца Я. М. Шарамет (у сааўтарстве) — «Петралогія, геахімія і руданоснасць гранітоідаў малібдэнавага пояса Забайкалля», У. І. Міроненка — «Лінейная залежнасць функцый удоўж рашэнняў дыферэнцыяльных ураўненняў», Л. М. Сапегін — «Структура і зменлівасць лугавых фітацэнозаў», А. Я. Малахава — «Фізічная і калоідная хімія», В. П. Дзядзічкін — «Медыцынская дапамога пры траўмах».

Актыўна развівалася і студэнцкая навука. Многія студэнцкія распрацоўкі ўкаранёны ў вытворчасць з вялікім эканамічным эфектам. Так, работа студэнткі эканамічнага факультэта Л. Гайдуковай «Механізаваная апрацоўка эканамічнай інфармацыі па аператыўнаму ўліку плана выпуску прадукцыі» укаранёна на Гомельскім шклозаводзе з эканамічным эфектам больш 5,5 тысячы рублёў. Работа студэнткі Г. Беражной укаранёна на Лунінецкім заводзе электрарухавікоў з эканамічным эфектам 6,3 тысячы рублёў.

На кафедры фізіялогіі спорту і спартыўнай медыцыны студэнтамі факультэта фізвыхавання зроблены і ўкаранёны тэлеметрычная ўстаноўка «Спорт» і электронны трэнажор для фехтавання.

У 1981 годзе ўдасканальваліся і ўкараняліся новыя формы вучэбнай і навуковай работы. Актывізавалася дзейнасць філіялаў кафедр радыёфізікі, фізічнай метралогіі і тэарэтычнай фізікі пры радыёзаводзе, оптыкі, тэарэтычнай фізікі, алгебры і геаметрыі пры інстытутах АН БССР, кафедр эканамічнага факультэта на Гомельскім станкабудаўнічым заводзе імя С. М. Кірава і ў вытворчым аб'яднанні «Гідраўтаматыка». Два новыя філіялы кафедр гісторыка-філалагічнага факультэта былі адкрыты ў мінулым годзе пры інстытутах АН БССР.

На матэматычным і фізічным факультэтах пачала праводзіцца эксперыментальная работа па актывізацыі пазнавальнай дзейнасці студэнтаў, заснаваная на методыцы, распрацаванай загадчыкам кафедры педагогікі і псіхалогіі членам-карэспандэнтам АПН СССР І. Ф. Харламавым.

Мелі месца і недахопы. У мінулым годзе супрацоўнікамі універсітэта атрымана толькі 9 станоўчых рашэнняў па заяўках на вынаходніцтвы. Для нашага калектыву з вялікай колькасцю работнікаў вышэйшай кваліфікацыі і нядрэннай матэрыяльнай базай гэта нізкі паказчык. Дастаткова адзначыць, што ў Беларусі ёсць ВНУ, дзе асобныя вынаходнікі па колькасці вынаходніцтваў, зробленых за год, значна пераўзыходзяць вынік усяго нашага калектыву. Асаблівыя прэтэнзіі па вынаходніцкай і патэнтна-ліцэнзійнай рабоце павінны быць прад'яўлены да фізічнага факультэта, які выконвае большую частку тэматыкі універсітэта прыродазнаўча-тэхнічнага напрамку. Неабходна таксама радыкальна перагледзець свае адносіны да гэтага віду дзейнасці кіраўніцтву і супрацоўнікам біялагічнага і геалагічнага факультэтаў, практычна ігнаруючым клопаты аб павышэнні навукова-тэхнічнага ўзроўню сваіх даследаванняў і іх давядзенні да ўзроўню вынаходніцтваў.

Наш універсітэт не выканаў прынятыя абавязацельствы па падрыхтоўцы кадраў вышэйшай кваліфікацыі. Да калектываў, дзе недастатковая ўвага ўдзяляецца росту прафесіянальнага майстэрства кадраў, адносяцца фізічны, біялагічны факультэты, факультэт фізвыхавання.

Па дасягнутых выніках сацыялістычнага спаборніцтва паміж факультэтамі першае месца заняў гісторыка-філалагічны факультэт, які дасягнуў найлепшых вынікаў па падрыхтоўцы і росту кваліфікацыі кадраў і па пазавучэбнай рабоце. Дастатковая ўвага, якая ўдзялялася навуковай і вучэбна-метадычнай рабоце, дазволіла гэтаму факультэту з пятага месца, занятага ў 1980 годзе, перамясціцца на першае.

Фізічны факультэт, які ўсе папярэднія пяць гадоў утрымліваў першынство, заняў другое месца. Упаўне абгрунтавана дэканат, партбюро і прафбюро факультэта разглядаюць гэты вынік як яўную няўдачу. Думаецца, імі будзе зроблены правільны вывад з пралікаў у рабоце з кадрамі і ў пазавучэбнай рабоце. Патэнцыял калектыву фізфака вельмі высокі і можна спадзявацца на дасягненне лепшых вынікаў.

Практычна захавалі свае пазіцыі ў сацыялістычным спаборніцтве біялагічны і матэматычны факультэты, якія паказалі дастаткова высокія вынікі і падзялілі трэцяе і чацвёртае месцы. Аднак, пастаянная слабая работа біяфака па павышэнню кваліфікацыі кадраў і няўвага матэматычнага факультэта да вучэбна-метадычнай работы павінны быць пераадолены. Гэтыя ўчасткі работы ў значнай меры прадвызначаюць узровень падрыхтоўкі выпускаемых спецыялістаў і якасць нашай дзейнасці ў будучым.

На апошнім месцы сярод факультэтаў — эканамічны. На нашу думку, гэты вынік трэба растлумачваць дзвюма прычынамі. Першая — натуральны спад у дасягнутых паказчыках, таму што ў папярэднім годзе былі вычарпаны задзелы мінулых гадоў па выданню падручнікаў і манаграфій. Другая — самазаспакоенасць і ўпэўненасць у тым, што факультэт па традыцыі павінен заняць адно з першых месц. Спадзяёмся, што няўдача факультэта будзе правільна праанalізавана дэканатам, партыйнай і прафсаюзнай арганізацыямі і будуць зроблены належныя вывады.

У справе падрыхтоўкі навукова-педагагічных кадраў найбольш высокіх паказчыкаў дасягнулі гісторыка-філалагічны і матэматычны факультэты. Трэба адзначыць, што такая ўвага да павышэння майстэрства і кваліфікацыі супрацоўнікаў на названых факультэтах стала традыцыяй. Гэты вопыт пажадана было б пераняць кіраўніцтву факультэта фізвыхавання, дзе яшчэ вельмі нізкі працэнт выкладчыкаў з вучонымі ступенямі.

Нашы высокія паказчыкі па навуковай рабоце ў значнай меры звязаны з ростам эфектыўнасці распрацовак фізічнага і эканамічнага факультэтаў, з ростам якасці навуковай работы матэматычнага і біялагічнага факультэтаў. Намеціўся пэўны станоўчы зрух у дзейнасці факультэта фізвыхавання, супрацоўнікі якога ў бягучым годзе прынялі ўдзел у міжнароднай выстаўцы «Спорт і электроніка» і атрымалі два дыпломы за прадстаўленыя экспанаты. Пачынае развівацца на гэтым факультэце і вынаходніцтва.

Вучэбна-метадычнай рабоце найбольшая ўвага была ўдзелена калектывам біялагічнага факультэта. Супрацоўнікі гэтага факультэта выкарыстоўвалі розныя формы паляпшэння выкладання і выдання падручнікаў і вучэбна-метадычных дапаможнікаў.

Па пазавучэбнай рабоце заслугоўвае ўвагі вопыт гісторыка-філалагічнага і матэматычнага факультэтаў. У прыватнасці, вялікай папулярнасцю сярод студэнтаў-матэматыкаў карыстаецца пастаянна працуючы тут грамадскі факультэт эстэтычнага выхавання.

Вынікі спаборніцтва паміж кафедрамі прыведзены ў вышэй змешчанай табліцы.

Аналіз работы лепшых кафедр ГДУ паказвае, што ўзровень, дасягнуты кафедрамі алгебры і геаметрыі, оптыкі, педагогікі і псіхалогіі, беларускай мовы адпавядае ўзроўню перадавых вядучых ВНУ краіны. Пераманне вопыту перадавікоў будзе садзейнічаць паляпшэнню якасці ўсёй нашай дзейнасці.

У другім годзе адзінаццатай пяцігодкі намаганні нашага калектыву павінны быць поўнасцю накіраваны на рашэнне задач, пастаўленых XXVI з'ездам КПСС і лістападаўскім (1981 г.) Пленумам ЦК КПСС. Цяпер на факультэтах і кафедрах вядзецца работа па складанню і прыняццю сацыялістычных абавязацельстваў на бягучы год. Прафсаюзным арганізацыям пад кіраўніцтвам партыйных бюро неабходна звярнуць асаблівую ўвагу на прыняцце павышаных абавязацельстваў, не дапускаць фармалізму ў гэтай справе.

Сацыялістычнае спаборніцтва ў 1982 годзе павінна быць накіравана на дастойную сустрэчу 60-годдзя ўтварэння СССР і XVII з'езда прафсаюзаў нашай краіны.

М. МУРАШКА,
старшыня мясцкома ГДУ,
Ю. КАШЫН,
старшыня вытворчай камісіі мясцкома.

ПАКАЗЧЫКІ САЦЫЯЛІСТЫЧНАГА СПАБОРНІЦТВА ПАМІЖ КАФЕДРАМІ УНІВЕРСІТЭТА ЗА 1981 ГОД

Від дзейнасці	Кафедры прыродазнаўчага профілю					Кафедры грамадскіх навук					Філалагічныя кафедры			Спартыўныя кафедры		
	Алгебры і геаметрыі	Оптыкі	Мінералогіі	Эканомікі працы	Заалогіі і дарвінізму	Педагогікі і псіхалогіі	Гісторыі КПСС	Філасофіі	Навуковага камунізму	Палітэканоміі	Беларускай мовы	Англійскай мовы	Нямецкай і французскай моў	Фізіялогіі спорту	Фізвыхавання	Грамадзянскай абароны
Кадры	100	60	40	80	20	80	40	60	20	100	60	40	20	60	40	20
Навукова-даследчая работа	160	128	96	32	64	160	32	64	128	96	96	32	64	96	64	32
Вучэбна-метадычная работа	96	160	128	32	64	160	128	96	64	32	32	96	64	64	32	96
Пазавучэбная работа	48	32	16	80	64	16	80	64	48	32	48	32	16	48	32	16
Сума балаў	404	380	280	224	212	416	388	284	260	260	236	200	164	268	168	164
Месца ў спаборніцтве	1	2	3	4	5	1	2	3			1	2	3	1	2	3

ПАКАЗЧЫКІ САЦЫЯЛІСТЫЧНАГА СПАБОРНІЦТВА ПАМІЖ ФАКУЛЬТЭТАМІ ГДУ ЗА 1981 ГОД

Від дзейнасці	Вагавы каэфіцыент месца	Факультэты						
		Гісторыка-філалагічны	Фізічны	Біялагічны	Матэматычны	Геалагічны	Фізвыхавання	Эканамічны
Кадры	20	140	60	40	120	80	20	100
Навукова-даследчая работа	30	90	210	150	180	120	30	60
Вучэбна-метадычная работа	30	150	180	210	60	90	120	30
Пазавучэбная работа	20	140	40	80	120	20	100	60
Сума балаў		520	490	480	480	310	270	250
		1	2	3—4	3—4	5	6	7

XIX з'езду ВЛКСМ, 60-годдзю СССР — дастойную сустрэчу!

ДЛЯ ЗАБЕСПЯЧЭННЯ ПЛЁННАЙ ПРАЦЫ

ПАЛАЖЭННЕ АБ САЦЫЯЛІСТЫЧНЫМ СПАБОРНІЦТВЕ СБА

Студэнцкія атрады з'яўляюцца эфектыўнай формай камуністычнага выхавання моладзі. У іх рабоце знаходзіць сваё адлюстраванне імкненне студэнцтва актыўна ўдзельнічаць у вырашэнні практычных задач камуністычнага выхавання.

Усё жыццё і дзейнасць студэнцкіх атрадаў грунтуюцца на прынцыпах маральнага кодэксу будаўнікоў камунізму і Статута ВЛКСМ. Байцы студэнцкіх атрадаў сваёй дзейнасцю, актыўным удзелам у грамадскім жыцці паказваюць узоры арганізацыі працы, самастойнасць у рашэнні пастаўленых задач, калектывізм, высокую свядомасць.

Праца студэнтаў у летні перыяд з'яўляецца працягам вучэбна-выхаваўчага працэсу ў вышэйшай навучальнай установе. Студэнцкія атрады, якія арганізоўваюцца на прынцыпах добраахвотнасці, самакіравання і строгай дысцыпліны, выхоўваюць у студэнтаў пачуццё адказнасці за працу ў калектыве, вучаць падыходзіць да справы з дзяржаўных пазіцый.

Сацыялістычнае спаборніцтва паміж лінейнымі студэнцкімі атрадамі універсітэта накіравана на дастойную сустрэчу XIX з'езда ВЛКСМ, 60-годдзя ўтварэння СССР і паспяховае выкананне задач, якія вынікаюць з рашэнняў XXVI з'езда КПСС.

I. МЭТЫ І ЗАДАЧЫ СПАБОРНІЦТВА

Сацыялістычнае спаборніцтва — важнейшы стымул вытворчай і вучэбнай дзейнасці студэнтаў. Мэта яго — павышаць якасць вучобы, грамадска-палітычную і працоўную актыўнасць юнакоў і дзяўчат.

Задачы:

— павышаць якасць вучобы студэнтаў, развіваць творчы падыход да вывучэння ўсіх дысцыплін;

— прыцягваць усіх студэнтаў да актыўнай дзейнасці ў грамадскім жыцці універсітэта;

— выхоўваць усіх студэнтаў на рэвалюцыйных, баявых і працоўных традыцыях савецкага народа;

— ствараць у атрадзе дзелавую, творчую атмасферу узаемадапамогі, камсамольскай дысцыпліны і прынцыповасці;

— якасна фарміраваць студэнцкія атрады і праводзіць на высокім ідэйна-палітычным узроўні трэці працоўны семестр.

II. ФОРМА ПРАВЯДЗЕННЯ І АРГАНІЗАЦЫЯ СПАБОРНІЦТВА

Сацыялістычнае спаборніцтва праводзіцца ў аглядзе-конкурсе на лепшую камсамольскую арганізацыю універсітэта і лепшы лінейны атрад па рабоце ў падрыхтоўчы і рабочы перыяд. Спаборніцтва праводзіцца паміж факультэтамі на званне «Лепшая камсамольская арганізацыя па падрыхтоўцы працоўнага семестра», а таксама паміж лінейнымі атрадамі на званне «Лепшы студэнцкі атрад».

III. ПАДВЯДЗЕННЕ ВЫНІКАЎ САЦЫЯЛІСТЫЧНАГА СПАБОРНІЦТВА ПАМІЖ КАМСАМОЛЬСКІМІ АРГАНІЗАЦЫЯМІ ФАКУЛЬТЭТАЎ НА ЗВАННЕ «ЛЕПШАЯ КАМСАМОЛЬСКАЯ АРГАНІЗАЦЫЯ ПА ПАДРЫХТОЎЦЫ І ПРАВЯДЗЕННЮ ПРАЦОЎНАГА СЕМЕСТРА»

Падвядзенне вынікаў сацыялістычнага спаборніцтва праводзіцца па факультэтах. Лепшай лічыцца камсамольская арганізацыя **факультэта, якая** набярэ меншую суму месц па напрамках работы, якая не мае выпадкаў парушэння Статута ВЛКСМ і правілаў тэхнікі бяспекі, а таксама праявіўшая высокую дысцыпліну і творчую ініцыятыву.

Вынікі падводзяцца ў два этапы: першы — падрыхтоўчы перыяд; другі — рабочы перыяд.

Па выніках падрыхтоўчага перыяду лепшая камсамольская арганізацыя ўзнагароджваецца Ганаровай граматай камітэта камсамола ГДУ.

Вынікі першага этапа падводзяцца ў маі 1982 года. Па выніках працоўнага семестра (падрыхтоўчы і рабочы перыяд) лепшай камсамольскай арганізацыі ўручаецца пераходны Чырвоны сцяг універсітэта, яна ўзнагароджваецца Ганаровай граматай рэктарата, парткома, камітэта ЛКСМБ і прафкома.

Вынікі другога этапа падводзяцца ў кастрычніку 1982 года.

ЯКАСНЫЯ ПАКАЗЧЫКІ ПАДРЫХТОЎЧАГА ПЕРЫЯДУ

Арганізацыйная работа

1.1. Працэнт студэнтаў, якія прыцягваюцца да ўдзелу ў будаўнічых атрадах да агульнай колькасці не занятых практыкай.

1.2. Працэнт байцоў, якія маюць спецыяльнасці будаўнікоў.

1.3. Сярэдні бал экзаменацыйных адзнак па курсу «Ахова працы ў студэнцкіх будаўнічых атрадах».

1.4. Захоўванне графікаў дагаворнай кампаніі, праходжанне медыцынскага агляду, навучанне па курсу «Ахова працы ў СБА», падача дакументацыі ў штаб працоўных спраў і т. д. (па прадстаўленню штаба працоўных спраў універсітэта).

1.5. Сярэдні бал экзаменацыйных адзнак, атрыманых камандзірамі і камісарамі пры атэстацыі.

Ідэйна-выхаваўчая работа.

2.1. Працэнт грамадска-палітычнага актыву студэнцкіх атрадаў, які прайшоў абучэнне, ад агульнай колькасці байцоў.

2.2. Сярэдні працэнт выканання атрадамі сацыялістычных абавязаацельстваў за падрыхтоўчы перыяд па грамадска-палітычнай рабоце.

2.3. Сума месц, занятых у аглядах-конкурсах, якія праводзіліся штабам працоўных спраў універсітэта.

2.4. Наяўнасць новых форм работы.

РАБОЧЫ ПЕРЫЯД

Арганізацыйная работа.

1.1. Сярэдні бал экзаменацыйных адзнак па выніках летняй сесіі.

1.2. Працэнт выканання планавай колькасці зводнага студэнцкага атрада універсітэта.

1.3. Працэнт выканання дагаворных абавязацельстваў па асваенню капіталаўкладанняў.

1.4. Рэгулярнасць справаздачнасці атрадаў перад штабам працоўных спраў (па прадстаўленню штаба працоўных спраў універсітэта).

1.5. Справаздачнасць атрадаў пасля вяртання (па прадстаўленню штаба працоўных спраў універсітэта).

1.6. Своечасовасць уплаты камсамольскіх і прафсаюзных узносаў.

Ідэйна-выхаваўчая работа.

2.1. Сярэдні працэнт выканання атрадамі сацыялістычных абавязацельстваў на рабочы перыяд па грамадска-палітычнай рабоце.

2.2. Наяўнасць усіх форм работы.

IV. ПАДВЯДЗЕННЕ ВЫНІКАЎ САЦЫЯЛІСТЫЧНАГА СПАБОРНІЦТВА СЯРОД СТУДЭНЦКІХ АТРАДАЎ НА ЗВАННЕ «ЛЕПШЫ СТУДЭНЦКІ АТРАД»

Лепшым студэнцкім атрадам універсітэта лічыцца атрад, які мае найвышэйшы працэнт выканання сацыялістычных абавязацельстваў на падрыхтоўчы і рабочы перыяд, які паказаў высокую дысцыпліну і творчую ініцыятыву, не мае парушэнняў Статута Усесаюзнага студэнцкага будаўнічага атрада і правілаў тэхнікі бяспекі.

Вынікі падводзяцца ў два этапы: першы — паадрыхтоўчы перыяд, другі — рабочы перыяд.

Па выніках падрыхтоўчага перыяду лепшы студэнцкі атрад універсітэта ўзнагароджваецца Ганаровай граматай камітэта камсамола універсітэта. Студэнцкія атрады, якія зоймуць другое і трэцяе месцы, узнагароджваюцца граматамі камітэта камсамола універсітэта. Вынікі першага этапа падводзяцца ў маі 1982 года.

Па выніках працоўнага семестра (падрыхтоўчы і рабочы перыяды) тром лепшым студэнцкім атрадам ГДУ па напрамках работы (будаўніцтва, меліярацыя, СА небудаўнічага профілю) уручаецца пераходны Чырвоны вымпел камітэта камсамола універсітэта, атрад узнагароджваецца Ганаровай граматай рэктарата, парткома, камітэта ЛКСМБ і прафкома. Фотакарткі атрадаў ля Сцяга універсітэта змяшчаюцца ў альбоме працоўнай славы камітэта камсамола універсітэта. Студэнцкія атрады, якія занялі другія і трэція месцы ў сацыялістычным спаборніцтве, узнагароджваюцца граматамі рэктарата, парткома, камітэта ЛКСМБ і прафкома.

Студэнцкія атрады, якія прызнаны пераможцамі сацыялістычнага спаборніцтва па напрамках работы:

— вытворчая дзейнасць;

— грамадска-палітычная работа;

— ваенна-патрыятычная работа;

— дапамога сельскай школе, узнагароджваюцца граматамі камітэта камсамола ГДУ.

Вынікі сацыялістычнага спаборніцтва падводзяцца штабам працоўных спраў і зацвярджаюцца камітэтам камсамола універсітэта.

САЦЫЯЛІСТЫЧНЫЯ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ НА ПАДРЫХТОЎЧЫ ПЕРЫЯД

Студэнцкі атрад

Факультэт

Камандзір Камісар

№ п/п мерапрыемстваў	Паказчык	Абавязацельствы
1. Падрыхтаваць спецыялістаў будаўнічых спецыяльнасцей	чал.	
2. Прыняць удзел у камуністычным суботніку	чал./гадзін	
3. Пералічыць па суботніку	руб.	
4. Прачытаць лекцый	лекцыя	
5. Выступіць з канцэртам	канцэрт	
6. Выпусціць: насценных газет.	шт.	
фотагазет	шт.	
«маланак»	шт.	
7. Залічыць падлеткаў	чал.	
8. Правесці сустрэчы з ветэранамі вайны і працы	сустрэчы	
9. Правесці паходаў па месцах рэвалюцыйнай, баявой і працоўнай славы	паход	
10. Аформіць стэндаў	шт.	
11. Аформіць куткоў па ТБ	шт.	
12. Аформіць куток ганаровага байца.	шт.	
13. Падрыхтаваць грамадска-палітычнага актыву	чал.	
14. Удзел у аперацыі «Мая Радзіма — СССР»	чал.	
15. Закласці алей, названых імёнамі ганаровых байцоў.	алеі	

Пяцікурснікаў Віктара Саюшава і Аляксандра Смалярова ведаюць на геалагічным факультэце як студэнтаў, якія добра вучацца, прымаюць актыўны ўдзел у грамадскім жыцці. Аляксандр — камуніст, добрасумленна адносіцца да ўсіх даручэнняў, Віктар адстойвае спартыўны гонар факультэта.

На здымку: В. Саюшаў і А. Смаляроў у час лабараторных заняткаў па мадэляванню гідрагеалагічных працэсаў.

Фота **У. Чысціка.**

НА З'ЕЗДЗЕ ГІДРАБІЁЛАГАЎ

У Кіеве адбыўся IV з'езд Усесаюзнага гідрабіялагічнага таварыства. У яго радах налічваецца цяпер 3600 чалавек, яно мае 67 аддзяленняў. На з'ездзе працавала 9 секцый, на якіх было заслухана 470 дакладаў, на пленарных пасяджэннях зроблена шмат цікавых паведамленняў аб біялагічных рэсурсах адкрытых раёнаў Сусветнага акіяна, умовах іх фарміравання, рацыянальным выкарыстанні, асноўных напрамках вывучэння і гаспадарчага выкарыстання біялагічных рэсурсаў унутраных вадаёмаў, актуальных праблемах экалогіі водных жывёл і інш.

У рабоце канферэнцыі прынялі ўдзел выкладчыкі нашага універсітэта — кандыдат біялагічных навук І. Ф. Расошка і аўтар гэтых радкоў. Прадстаўлены намі даклад «Роля гідрабіёнтаў у працэсах самаачышчэння некаторых вадаёмаў Беларускага Палесся» быў зачытаны на секцыі «Экалагічныя асновы аховы вод». У ім прыводзіліся вынікі шматгадовых назіранняў на рэках Днепр, Сож, Бесядзь, возера Тучным і пяці меліяраваных прытоках названых рэк па колькаснаму развіццю планктона, харчаванню заапланктона і інш. На аснове гэтых матэрыялаў дадзена ацэнка ролі розных груп водных арганізмаў у працэсах самаачышчэння 10 палескіх вадаёмаў.

У рэзалюцыі з'езда значная ўвага была ўдзелена пытанням эканамічнага прагназавання водагаспадарчых комплексаў, рацыянальнаму выкарыстанню біялагічных рэсурсаў адкрытых раёнаў Сусветнага акіяна і ўнутраных вадаёмаў.

І. АРАБІНА,
дацэнт кафедры заалогіі і дарвінізму.

ДОБРАЯ ПРАКТЫКА

Ужо не першы год Дружынай па ахове прыроды фарміруецца спецыяльны студэнцкі атрад «Запаведнік». Не стала выключэннем і мінулае лета. На працягу паўтара месяца атрад «Запаведнік-81», у які ўваходзілі шэсць студэнтаў біяфака, працаваў на тэрыторыі Паўночна-Асецінскага дзяржаўнага запаведніка.

Работа ў запаведніку вялася па розных напрамках. Мы праводзілі інвентарызацыю дробных млекакормячых, вялі ўлік тураў, нарыхтоўвалі сена на высокагорных лугах, вывучалі біялогію каўказкага падвіду вавёркі, ахоўвалі тэрыторыю запаведніка.

Не ўсё давалася адразу. Але чым цяжэй было ў першыя дні, тым больш прыемна з цягам часу ўсведамлялася карыснасць нашай працы. Мы чулі шматлікія падзякі ад работнікаў запаведніка.

У запаведніку мы шмат даведаліся новага і карыснага. Яшчэ адзін з цудоўных куткоў нашай Радзімы назаўсёды застанецца ў сэрцы кожнага з нас.

В. ФІЦНЕР,
член атрада «Запаведнік-81».

НАВУКОВА-ПРАКТЫЧНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ

ГАСПАДАРКУ РАЗВІВАЦЬ КОМПЛЕКСНА

На мінулым тыдні ў галоўным корпусе ГДУ адбылася абласная навукова-практычная канферэнцыя «Праблемы комплекснага развіцця гаспадаркі Гомельскай вобласці ў святле рашэнняў XXVI з'езда КПСС». Яна праведзена Гомельскім аддзелам Геаграфічнага таварыства БССР, абласным Саветам НТТ, Гомельскім дзяржуніверсітэтам, Гомельскім аддзелам Беларускага навукова-даследчага інстытута праблем кіравання (БелНДІПК) Дзяржплана БССР. У канферэнцыі прыняло ўдзел больш 80 прадстаўнікоў ВНУ, НДІ нашага горада, работнікаў планавых органаў і іншых дзяржаўных устаноў, шэрагу прамысловых прадпрыемстваў і арганізацый, каля сарака студэнтаў эканамічнага факультэта ГДУ.

У дакладах і выступленнях, прагучаўшых з трыбуны пленарнага і секцыйных пасяджэнняў, выказаліся думкі аб шляхах далейшага развіцця розных галін народнай гаспадаркі Гомельшчыны, аб неабходнасці комплекснага падыходу да вырашэння эканамічных і сацыяльных праблем, размяшчэння прадпрыемстваў, прамысловых вузлоў, аграпрамысловых гаспадарак на тэрыторыі Беларускага Палесся. Дакладчыкі і выступаючыя заклапочана гаварылі аб важнасці ўліку асаблівасцей навакольнага асяроддзя пры ўцягненні ў гаспадарчы абарот ва ўсё ўзрастаючых маштабах прыродна-сыравінных рэсурсаў. Галоўнай жа мэтай, па меркаванню большасці выступіўшых, павінна стаць заклапочанасць аб паляпшэнні сацыяльна-культурных умоў жыцця насельніцтва вобласці як у буйных цэнтрах, так і ў невялікіх гарадах і сельскай мясцовасці.

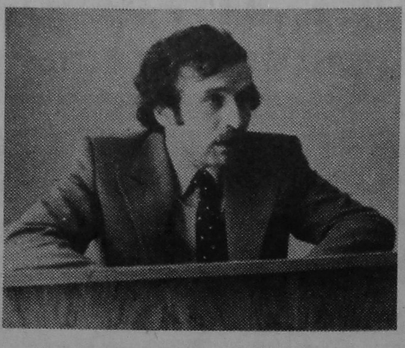

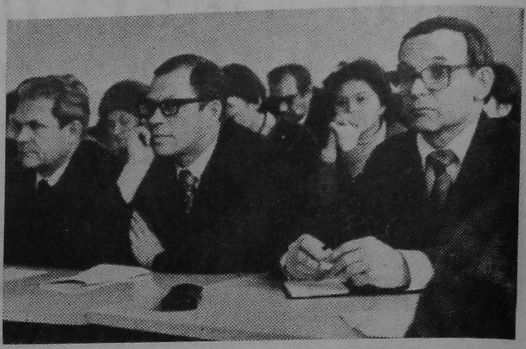

Рацыянальнае спалучэнне прынцыпаў галіновага і тэрытарыяльнага планавання гаспадаркі ў межах вобласці і шляхі дасягнення аптымальнага выкарыстання гэтых прынцыпаў у тэорыі і практыцы — аб гэтым гаварылася ў дакладах на пленарным пасяджэнні загадчыка кафедры галіновых эканомік нашага універсітэта прафесара С. А. Кіма, загадчыка сектара БелНДІПК Дзяржплана БССР кандыдата эканамічных навук У. М. Шымава, старшага выкладчыка Гомельскага кааператыўнага інстытута В. С. Бандарэнкі.

Аб задачах павышэння дабрабыту насельніцтва, распрацоўцы харчовай праграмы, фарміраванні харчовага падкомплексу вобласці, метадах разліку рэальных даходаў насельніцтва гаварылася ў дакладзе супрацоўніка Гомельскага аддзела БелНДІПК Дзяржплана БССР кандыдата эканамічных навук У. П. Манькова, у выступленнях ст. навуковага супрацоўніка М. Фаўдзеева з Брэсцкага аддзела БелНДІПК, в. а. дацэнта кафедры галіновых эканомік А. А. Малахава, В. Я. Пашук (Гомельскі аддзел БелНДІПК).

Праблемы комплекснага кіравання прамысловасцю і сацыяльнай інфраструктурай узнімаліся ў выступленнях А. В. Карабковай (аблстатупраўленне), Н. К. Валочка (Маскоўскі фінансавы інстытут), кандыдата тэхнічных навук В. А. Піхоўкіна (Гомельскі аддзел БелНДІПК), В. М. Гушчы (БелНДІПК, г. Мінск).

Пытанні рацыянальнага выкарыстання ў народнай гаспадарцы прыродных рэсурсаў вобласці былі асветлены ў выступленнях доктара сельскагаспадарчых навук, загадчыка лабараторыі Беларускага навукова-даследчага інстытута лясной гаспадаркі В. К. Паджарава, кандыдата сельгаснавук з гэтага ж інстытута Л. З. Стэрына.

З цікавасцю былі выслуханы і выступленні іншых удзельнікаў канферэнцыі. У прынятых ёй рэкамендацыях гаворыцца пра неабходнасць распрацоўваць комплексныя перадпланавыя дакументы развіцця гаспадаркі вобласці на працяглую перспектыву і зрабіць іх рэальнай базай комплексных планаў эканамічнага і сацыяльнага развіцця вобласці.

Канферэнцыя рэкамендавала лічыць найважнейшымі напрамкамі павышэння комплекснасці развіцця гаспадаркі вобласці рацыянальнае выкарыстанне працоўных рэсурсаў, змяншэнне цякучасці кадраў, павышэнне ўзроўню механізацыі працы занятых у народнай гаспадарцы, рацыянальнае выкарыстанне і ахову прыродных рэсурсаў, пашыранае даследаванне праблем сацыяльнага развіцця вёскі і замацавання кадраў у сельскай мясцовасці.

На канферэнцыі групе яе ўдзельнікаў былі ўручаны юбілейныя медалі «150 гадоў з дня нараджэння П. П. Сямёнава», ганаровыя граматы і грашовыя прэміі Гомельскага аддзела Геаграфічнага таварыства БССР.

У прайшоўшай канферэнцыі прынялі ўдзел студэнты нашага універсітэта В. Васюк, В. Мелехавец, З. Дзенісенка, Н. Дзмітрыева, аспіранты стацыянарнай і завочнай падрыхтоўкі Р. Лізакова, В. Пашук, А. Суржыкава, А. Карабкова, Ф. Бурак, І. Лячык, Л. Селькіна. Усе яны ў мінулым годзе абраны правадзейнымі членамі Геаграфічнага таварыства СССР.

Тэзісы прадстаўленых на канферэнцыю выступленняў апублікаваны ў выдадзеным зборніку.

У. ПАШУК,
навуковы сакратар прэзідыума Навуковага савета Гомельскага аддзела Геаграфічнага таварыства БССР, малодшы навуковы супрацоўнік кафедры галіновых эканомік.

На здымку: з дакладам выступае кандыдат эканамічных навук У. М. Шымаў.

Фота **У. Чысціка.**

Пошук вядуць археолагі

ЗНІКАЮЦЬ «БЕЛЫЯ ПЛЯМЫ»

Нямала загадак захоўвае авеяная паданнямі і легендамі зямля радзімічаў. Але тым большую цікавасць выклікае ў сучаснага чалавека яе гісторыя.

У апошнія гады аднавіліся пошукі помнікаў старажытных культур і даследчая работа па складанню археалагічнай карты гомельскага Пасожжа І — пачатку ІІ тысячагоддзяў н. э. Да гэтага актыўна падключыліся студэнты гісторыка-філалагічнага факультэта ГДУ.

Гамяльчанам добра вядома ўрочышча Хаткі, любімае месца летняга адпачынку і турыстычных паходаў. Але нямногія здагадваюцца, што на самым беразе Сожа, каля прыстані знаходзілася старажытнае пасяленне, узрост якога складае каля 1,5 тысячы гадоў. На пясчаным мысе сабраны шматлікія абломкі груба вылепленага посуду, косці жывёл, знойдзена масіўнае жалезнае шыла.

Аналагічныя помнікі выяўлены каля Шарсціна, Валатавы, Старога Сяла, Аднаполля, Целяшоў, Клёнак, у межах Гомеля і ў іншых пунктах на берагах Сожа і яго прытокаў. Рэшткі пахавання знойдзены і ў маляўнічым урочышчы Грэнск каля вёскі Ворнаўка Кармянскага раёна.

Вось ужо больш ста гадоў археолагі вывучаюць гісторыю радзімічаў, якія, як мяркуюць некаторыя даследчыкі, з'явіліся на берагах Сожа ў VIII—IX стагоддзях н. э. Аднак вялікая частка знойдзеных помнікаў належыць да эпохі Яраслава Мудрага і Уладзіміра Манамаха, гэта значыць да XI—XII стагоддзяў.

І вось удача. Пошукавая група студэнтаў ГДУ ў мінулым годзе знайшла пасяленне, якое адносіцца да VIII—X стагоддзяў. Яно размешчана на правым беразе ракі Вуць каля вёскі Насовічы Добрушскага раёна. На ўзараным полі выяўлены рэшткі жыллёвых ачагоў, складзеных з валуноў, абломкі вылепленага ручным спосабам і толькі падпраўленага на ганчарным коле гліняната посуду. У бліжэйшыя гады тут плануецца правесці больш грунтоўныя раскопкі, якія дапамогуць праліць святло на раннія старонкі гісторыі племя радзімічаў.

Багатая гісторыя Гомельшчыны. Бывае, што прадметы старыны, якія расказваюць нам пра жыццё, побыт нашых продкаў, ляжаць у літаральным сэнсе на паверхні. Так, жыхары Раманавіч, Клёнак, Шарсціна, Навасёлак, Дзям'янак у час работ на палях і агародах знаходзяць нязграбныя з выгляду чарапкі гліннянага посуду. А нядаўна ў абласны краязнаўчы музей паступіла цэлая калекцыя сярэдневяковых нашыйных грыўнаў, выпадкова знойдзеных пры ўзорванні палёў у Буда-Кашалёўскім раёне.

У апошнія гады абследаваны і занесены на археалагічную карту многія дзесяткі помнікаў старажытнасці. Сёлета плануецца новы пошукі і раскопкі ў Веткаўскім, Гомельскім, Добрушскім раёнах. Значыць, цікавыя калекцыі папоўняць фонды абласнога краязнаўчага музея. А на археалагічнай карце Пасожжа стане менш «белых плям».

А. МАКУШНІКАЎ,
студэнт гісторыка-філалагічнага факультэта ГДУ.

ВЯСЁЛЫ ПЕРАПЫНАК

НОВАЕ Ў ВУЧЭБНЫМ ПРАЦЭСЕ

Дацэнт Кірухін вырашыў прымаць экзамены не толькі пры адчыненых дзвярах, але і пры адчыненых вокнах, заявіўшы папярэдне, што і гэта нікому не дапаможа.

ШЧАСЛІВЫ БІЛЕТ

дастаўся студэнту 4-га курса К. Гудкову. Цікава, што гэта адзіны білет, куплены ім за гады карыстання гарадскім транспартам.

ЯКАСЦЬ ВЕДАЎ ПАВЫШАНА

Ва універсітэце горада Цемнаморска арганізаваны эксперыментальныя групы, у якіх залікі і экзамены прымаюць студэнты самі па чарзе адзін у аднаго. Эксперымент поўнасцю апраўдаў сябе: у залікоўках у студэнтаў толькі выдатныя і добрыя адзнакі.

АДКРЫЦЦЕ

Студэнт біяфака М. Латынін, знаходзячыся на практыцы ў заапарку, зрабіў адкрыццё, у выніку якога з клеткі збег леў.

ПЕРАСТАРАЎСЯ

Пасля лекцыі па начартальнай геаметрыі выкладчык даў нам практычнае заданне: спраектаваць цені будынкаў. Прычым, першы варыянт будаваў цені па промнях, якія падаюць на будынак ад сонца, а другі — па промнях, што падаюць ад ліхтара.

Мне дастаўся другі варыянт. Выканаў я заданне як належыць, а мой сябра Коля, прагуляўшы лекцыю, перачарціў у мяне і, не разабраўшыся што да чаго, пайшоў здаваць.

Паглядзеў выкладчык яго чарцяжы і кажа:

— Ну што ж, вы, я гляджу, ад ліхтара праектавалі?

— Не, ну што вы! — пакрыўдзіўся Мікалай. — Усё па розуму, як вы на лекцыі вучылі!

(З вузаўскіх шматтыражных газет).

АФАРЫЗМЫ

Няхай гісторыя паўтараецца, толькі б не тапталася на месцы.

●

Які духоўны ўздым! Пісьменнікаў становіцца больш, чым чытачоў, паляўнічых — больш, чым зайцаў, і рыбакоў больш, чым рыбы.

●

Першая і самая агідная з усіх здрад — гэта здрада самому сабе.

Прафком прапануе пуцёўкі

У час зімовых канікулаў студэнты універсітэта змогуць папраўляць здароўе і адпачыць па наступных пуцёўках:

Санаторый імя У. І. Леніна (г. Бабруйск) з 22 студзеня.

Санаторый «Прыдняпроўскі» (г. Рагачоў) з 23 студзеня.

Санаторый «Крыніца» з 16 лютага.

Санаторый Эгле (г. Друскінінкай) з 10 лютага.

Турбаза «Сож» з 28 студзеня.

Жадаючыя змогуць таксама зрабіць цікавае падарожжа турыстычным цягніком па маршруту Гомель — Вільнюс — Каўнас — Ленінград — Гомель з 27 студзеня па 3 лютага.

Па месцу жыхарства

МАЦНЕЙШЫМІ БЫЛІ ГОСЦІ

Складаная праграма вышэйшай школы, вялікае разумовае напружанне студэнтаў патрабуюць фізічнай кампенсацыі, узнаўлення. У сувязі з гэтым вялікая ўвага ў рабоце інтэрнатаў нашага універсітэта ўдзяляецца фізічнай культуры і спорту. Студсавет, камсамольскае і прафсаюзнае бюро факультэта фізвыхавання наладжваюць спаборніцтвы па мініфутболу, валейболу, у выхадныя дні арганізоўваюцца «Дні здароўя».

Работа па прапагандзе спорту, яго пранікненню ў быт студэнтаў не замыкаецца ў сценах нашага універсітэта. Так, напрыклад, сталі ўжо традыцыйнымі турніры па валейболу сярод зборных каманд інтэрнатаў ВНУ г. Гомеля. Апошні з іх праходзіў нядаўна ў спартыўнай зале нашага універсітэта (адказны — старшы выкладчык кафедры тэарэтычных асноў фізвыхавання У. У. Макарэвіч).

Пераможцай турніру стала зборная каманда інтэрната № 2 БІЧТу, прызёрамі — студэнты політэхнічнага інстытута і нашага універсітэта.

Пераможцам уручаны граматы і сувеніры.

А. ІВАНОЎ,
старшыня прафбюро факультэта фізвыхавання.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

«Гомельский университет» — орган парткома, ректората, месткома, комитета ЛКСМБ и профкома Гомельского государственного университета (на белорусском языке). Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 2 друк. аркуш. Тыраж 2000 экз.
Наш адрас: вул. Савецкая, 104, п 3-11, т. 56-16-52.

АЗ 40025.